

Samarbejdet med nærområderne

I 2001 vedtog de nordiske samarbejdsministre en revideret nordisk nærområdestrategi for Nordisk Ministerråds videre arbejde i forhold til de baltiske lande samt det nordvestlige Rusland. Nærområdestrategien er en af hjørnesteenene i samarbejdet inden for Nordisk Ministerråd. Den overordnede målsætning er at bidrage til fred og stabilitet i Europa ved at fremme demokratisk udvikling, overgang til markedsøkonomi, kulturformidling samt bæredygtig ressourceanvendelse.

Samarbejdet med de baltiske lande er højt prioriteret og i begyndende omstrukturering under hensyn til EU-udvidelsen. Der sker således en relativ vægtforskydning af nærområdesamarbejdet over mod det nordvestlige Rusland inklusive Kaliningrad.

Samarbejdet vil i stigende grad få karakter af et regulært myndighedssamarbejde mellem ligeværdige aktører, som samfinansierer fælles projekter. Samarbejdet vil blive videreudviklet på områder, hvor det kan være til fælles fordel, og i denne forbindelse inddrages de baltiske lande stadig mere i direkte dialog om programudformning. Fra dansk side har vi arbejdet for, at den nordiske indsats i højere grad tilrettelægges med henblik på at imødekomme modtagerlandenes behov gennem dialog med modtagerlandene. Dette er blandt andet kommet til udtryk i Rammeprogrammet for 2003-05 for samarbejdet med nærområderne, der har været forelagt såvel de baltiske som de russiske myndigheder, forinden den endelige udfærdigelse af Rammeprogrammet.

Det svenske formandskab har i årets løb haft tæt kontakt med de baltiske lande med henblik på at undersøge mulighederne for et mere intensivt nordisk-baltisk samarbejde, både inden for det formelle nordiske samarbejde og i det uformelle nordiske samarbejde, herunder på EU-området. Der har været afholdt flere nordisk-baltiske møder i det forgangne år. F.eks. blev der i forbindelse med trafikministerrådsmødet den 9. september 2003 afholdt et ministermøde med de baltiske trafikministre, hvor bl.a. søfartsspørgsmål og problemer med olieforurening i Østersøregionen blev drøftet.

Fra dansk side har vi støttet de svenske bestræbelser. Et tættere samarbejde med de baltiske lande er i tråd med dansk udenrigspolitik gennem mere end et årti og vil være til gavn for hele Østersøregionen.

Miljø og bæredygtig udvikling

Den nordiske strategi for bæredygtig udvikling i Norden, som blev udarbejdet under det danske formandskab i 2000, trådte i kraft den 1. januar 2001. Styrende for arbejdet er også Nordisk Råds rekommandation nr. 08/2001 og 09/2001. Arbejdet fokuserer aktuelt på to hovedproblemstillinger. Den ene drejer sig om operationelle indikatorer, hvormed den faktiske udvikling i Norden kan måles i relation til målene for bæredygtighed. Indikatorudviklingen og -anvendelsen skal gøre det muligt at træffe styrende politiske beslutninger og at fastholde økonomiske og sociale parametre i bæredygtighedspolitikken. Disse krav indgår i revidering af strategien inden udgangen af 2004. Samarbejdsministrene forestår virkeligørelsen af strategien gennem en omfattende tværsektoriel indsats. En informationsplan er under gennemførelse, og der er udarbejdet et foreløbigt nordisk indikatorsæt samt en midtvejs-rapport for perioden 2001-04. De nordiske lande har fulgt aktivt op på strategien, og Nordisk Ministerråd har iværksat handlingsprogrammer og projekter til opfyldelse af mål og indsatser.

Vest-Norden i det nordiske samarbejde

Vest-Norden er en integreret del af Norden og det nordiske samarbejde. Samtidig er det klart, at det vestlige Norden er præget af særlige forhold i form af små befolkninger, store afstande, koldt klima og dominerende afhængighed af havet og dets ressourcer. Disse særlige forhold har i en vis udstrækning givet anledning til etablering af særlige vilkår for deltagelse i det nordiske samarbejde. Det gælder f.eks. placering og fagområde for udvalgte fællesnordiske institutioner. De store afstande har i sig selv givet anledning til visse former for særskilt finansiel støtte til vestnordiske parters deltagelse i nordiske samarbejdsaktiviteter.

Nordisk Ministerråd har tidligere udformet forskellige former for »nabopolitik« orienteret mod andre »verdeshjørner«, f.eks. de tidligere nævnte politikker for samarbejdet med nærområdet i øst og for nordisk-arktisk samarbejde. Aktuelt er der bestræbelser mht. formulering af en politik for nordisk samarbejde i tilknytning til det europæiske samarbejde i EU og i denne sammenhæng Nordisk Ministerråds rolle som partner i relation til EU's »Nordlige Dimension«.

I slutningen af 2002 besluttede de nordiske samarbejdsministre at nedsætte en fællesnor-